

דפייגור

יום ו', י"א בתמוז תשפ"ג, 30.6.2023, גיליון מס' 5044

חגיגה בגיגית

סדר עדיפות ואופן ביצוע סימון מגרשים - אסיפה שנייה

הסתייגויות ודין

ספי בארי: באסיפה הקודמת הוצג הנושא על ידי הפרוייקטור עופר אדר. הוצג גם ההליך, שבו יידון הנושא ויתקבלו ההחלטות. בשבועיים שעברו ניתנו תשובות לשאלות שנשאלו והוצגו הסתייגויות, שיעלו כאן לדיון. להסתייגויות שהועלו תינתן התייחסות מהצוות. אם יעלו הסתייגויות נוספות, לא בטוח שנצליח לענות עליהן באסיפה זו. תשובות עליהן יינתנו עד האסיפה הבאה.

הסתייגות מס' 1 (שלמה מורן, גבי קרדוש, אהוד ס"ט)

התנגדות לעצם ההליך, שמכוון להביא לבסוף הצעת החלטה אחת (גם אם היא כוללת אפשרויות שונות) על ידי הצוות. עניתי בעצמי במספר מקומות, שההליך הנוכחי עומד בהחלטות הקיבוץ ורשם האגודות השיתופיות, ועדיין בעלי ההתנגדות רוצים להביא אותה הערב.

שלמה מורן: ההחלטה לאפשר הבאת נושאים לדיון כמקשה אחת, והפרשנות הנלווית לה, בהודעת ועדת אסיפה מה-1.6.23, חוסמת את זכותם של חברים להעלות הסתייגויות לנהלים מורכבים המובאים לאסיפה ולהביא את הסתייגויותיהם להצבעה בקלפי.

זכויות אלו נשמרו שנים רבות ביגור, ואין בסמכותה של ועדת אסיפה או של ועד ההנהלה לבטל אותן.

החלטה זו גם סותרת את "נוהל קבלת החלטות באסיפה" שאושר בקלפי ב-2019, ולהבנתנו, גם עומדת בסתירה לתקנון יגור. לכן יש לשנות את הליך הדיון על פי הסעיפים הבאים:

1. יש לאפשר לחברים להעלות הסתייגויות גם במהלך האסיפה הזאת.

2. חברים שהסתייגויותיהם לא יתקבלו על ידי הצוות בהצעה שתובא לאסיפה שתיערך ב-4.7.23, יוכלו להביא את הסתייגויותיהם להצבעה בקלפי, כפי שמפורט בסעיף השני בפרק "קבלת החלטות" בנהל שהתקבל במאי 2019.

ספי בארי: נאמר, שמי שיעלו הסתייגויות לפני האסיפה, יוכלו כבר לקבל מענה הערב. לא נאמר שאי אפשר להגיש הסתייגויות הערב או בעתיד.

גבי קרדוש: נאמר שצוות השידוך יחד עם ועד ההנהלה יביאו לקלפי הצעה להצבעה כ"מקשה אחת". ככה גם היה בתהליך השינוי. אבל הדיונים אז היו ממושכים ופתוחים. כאן, לעומת זאת, הדיונים הם רק בתוך צוות השינוי והכול קורה מאוד מהר, בלי שהחברים, שלא בצוות, יכולים להיות ממש מעורבים, ועוד שלושה שבועות כבר הצבעה בקלפי. תהליך השידוך עצמו הוא ארוך, מורכב ויקר. מי שירצה לערער בהמשך, זה יעלה לו הון תועפות, ובסוף נגיע להבדלים בין חבר לחבר בשווי הנכס של מאות אלפי שקלים. אני חרד להליך הדמוקרטי ביגור. התהליך שמתקיים כעת לא מספיק ציבורי, חברים לא מגיעים לאסיפות, וגם במדיות השונות הוא לא מקיף מספיק חברים, לא מספיק נגיש, ולא מספיק אינטראקטיבי במובן

האפשרות לקבל תשובה מוסמכת מהצוות לשאלות והערות. בנוסף, דרך הבאת הדברים לאסיפות לא מאפשרת, או לפחות לא מעודדת מספיק, דיון בגופם של הסעיפים. יש לשמור על הזכות שקיימת ביגור להביא לקלפי הצעות חלופיות להצעת הצוות. יש נושאים שדורשים דיון ציבורי פתוח, כמו נושא זכויות הגרושים בשיוך הנכסים. לצוות לא צריכה להיות שליטה מוחלטת ובלעדית לגבי מה עולה לדיון להצבעה, ולכל חבר או קבוצה צריכה להישמר הזכות לערער באסיפה ובקלפי, ולהביא את דברה או את הצעתה בפני הציבור. כזכור, צוות השידוך הציע שפורום הערעורים יכלול 4 חברי צוות ו-3 נציגי ציבור. חבר הציע להוסיף נציג ציבור, בקלפי אושרה ההצעה, זה אומר, שהציבור רוצה שתהיה לו השפעה על התהליך.

ספי בארי: חוזר ומבהיר, אף אחד לא נחסם. לא נשללת שום זכות להציע ולדון, ישנו סדר עדיפויות במה דנים בצוות ומעלים לדיון ציבורי, למה יש עדיפות.

מבקש להתחשב בחברים שצופים מהבית ולא להתיש אותם בדיונים ארוכים על הפרוצדורה.

גבי קרדוש: אני מבקש שההסתייגות הזאת תגיע לקלפי.

אבשלום שוחר: השאלה עד כמה הציבור מעורב בניסוח ההצעה הסופית עלתה כבר בתהליך השינוי. כזכור, גם אז הוצע שהציבור יצביע על עקרונות התהליך וכל שאר העבודה תעשה בצוות. והציבור הצביע נגד! כלומר, החברים רצו להשפיע לאורך כל הדרך ולא רק בתחילתה, וזאת אחריות הצוות המוביל לשתף כל הזמן את הציבור. ברור שזה ארוך ומיגע, אבל אי אפשר בלי זה.

ספי בארי: להסתייגות שלפנינו יש היבטים משפטיים, כיוון שהיא טוענת, שההליך שמוצע לא עולה בקנה אחד עם תקנון יגור.

עו"ד גיורא מיכאלי: המילה "הסתייגות" אינה מתאימה. יותר מדויק להשתמש במושג "הצעה אחרת" או "חלופה להצעת הצוות". את זה צריך להביא לצוות השידוך, שיחליט אם הוא מאמץ או לא. בעבר הובאו ביגור הצעות החלטה, שכללו חלופות אישיות של חברים בגוף ההצעה ואף סתרו את עצם המהלך. תקנוני יגור והאגודות השיתופיות קובעים, שכשמביאים נושא להחלטה הוא תמיד מובא על ידי הוועד המנהל או המזכירות. רק הוא מוסמך להביא הצעות החלטה. הצוות המקצועי, במקרה זה צוות השידוך, מניח את הצעתו על שולחן המזכירות, היא יכולה לדחות או להביא להצבעה באסיפה ובקלפי. אם הצוות דוחה הצעה או הסתייגות של חבר, החבר יכול להחתימם 10 אחוז מהחברים על הצעה חלופית ולהביא אותה לדיון באסיפה. נכון שיגור לא תמיד קיימה את הכתוב בתקנון ופעלה כמו שתיארת. במקרים האלה אפשר להגיד, ש"הנהוג גבר על התקנון".

שלמה מורן: הדוגמה, שהביא גבי קודם ביחס לקלפי בה כפה

אודי קינן: הנושא הזה גרם דיון עמוק והתלבטויות. שאלה אחת היא כמה יחידות אנחנו יכולים בכלל לשייך. כרגע מדובר על 700 בלבד. אם נשייך 2 למשפחה זה מוריד כ-20 מגרשים לצעירים. אם משפחה מקבלת שתי יחידות בהנחה, זה יכול לחייב את אחד מבני הזוג לשלם כמה מאות אלפי שקלים יותר בהסדר האיזונים. כל ההתחשבות הזאת קשורה לשלב יותר מתקדם בתהליך. אנחנו עוד לא שם. ההסתייגות המוגשת לא פותרת את זה שהדירה הנוספת יורדת מההיצע לצעירים. הנושא יחזור לצוות להמשך דיון. יכול להיות שבסוף יעלו שתי הצעות להצבעה, וגם ביחס לזה יש בעיה ערכית, כי רוב האנשים הנשואים יצביעו לעצמם.

עופר אדר: לקחת משפחה שהתגרשה לפני כמה שנים וכל אחד התחיל את חייו מחדש ולשלוח אותם לריב מחדש על מי יקבל את הדירה המקורית ומי ישכיר מהקיבוץ קשה מאוד, ולא חברי. זה גם אומר שהדירה המושכרת לא משוייכת והמנהל מגביל אותנו כאן. לא בטוח שזה בכלל אפשרי וחבל שיעכב את השייך לכולם. אם יש לנו 20-30 זוגות כאלה ויגור צריכה לשייך אותן לעצמה, זאת הוצאה גדולה מאוד.

שלמה מורן: מבקש מהצוות לדון שוב בסדר הדיון על פי ההסתייגות שהוגשה על ידו, על ידי אהוד סייט וגבי קרדוש. מביע ביקורת על כך, שלא דאגו להביא לאסיפה עותקים של הנוהל בו דנים, וכך מקשים מאוד על החברים להבין במה מדובר.

הסתייגות 2

שלמה מורן: לגבי סעיף 1.2, נאמר בהצעת ההחלטה, "בהתאם להחלטת הקיבוץ מיום 11.11.2022, יסומנו דירות הקבע, המיועדות לשייך, לחברים המתגוררים בהם במועד קבלת ההחלטה (להלן, מועד יצירת הזיקה), כמו כן, חברים בדירות מעבר יוכלו לפנות לקיבוץ בבקשה לסמנן". מציע להוסיף אחרי "במועד קבלת ההחלטה" את המילים "והמעוניינים בסימון דירתם". זאת כדי לאשרר את הזכות של החברים שלא מעוניינים בסימון דירתם להימנע מכך, עניין של עקביות (קונסיסטנטיות בניסוח).

הערה בעקבות הדיון

גבי קרדוש: לאחר שנסתיימה האסיפה, ברצוני להביא לידיעת הציבור הערה למכתב ששלחתי לוועד ההנהלה, לוועדת אסיפה ולצוות השייך: "אבקש להדגיש שאין במאמר הזה כל כוונה לביקורת אישית על מי מנבחר הציבור ו/או ממלאי התפקידים ביגור, שאני מכבד, אם מישוהו נפגע בדרך כלשהי, אבקש מראש את סליחתו. כוונת הדברים לעורר דיון ושיח בנושא חשוב ומורכב לחברה הדמוקרטית ביגור, בתקווה שנוכל להגיע יחד להסכמות באסיפות הבאות.

הציבור על צוות השייך להוסיף נציג ציבור לפורום "ישוב סכסוכים" - מוכיחה, שחשוב לשמור על הכלל על פיו כל חבר יכול להביא לאישור האסיפה ולהצבעה בקלפי תיקונים נקודתיים לנוהל שעל סדר היום. ההחלטה אם התיקונים (או ההסתייגויות) המוצעים הם, אמנם, נקודתיים ושייכים לסדר היום, היא בסמכות יו"ר האסיפה. כך עשה ספי בדיון על החלטת הזיקה מנובמבר, בו פסל הסתייגות אחת שלי ואישר להעלות אחרת, שאמנם התקבלה לנוהל. תקנון האגודה מאפשר זאת. ב-2019 זה גם עוגן בהצבעה בקלפי המזכירות יכולה להחליט שאינה מעלה להצבעה נוהל, אם אחרי התיקונים שהתקבלו אינה תומכת בו, אבל היא לא יכולה למנוע את עצם הצעת התיקון. ככה גם נהוג בסנאט הטכניון שמדקדק הרבה יותר.

אהוד סייט: ראה פרסום מורחב ביומן זה.

עו"ד מיכאלי: כולם מסכימים שהמזכירות (או ועד ההנהלה) קובעת את סדר היום של האסיפה, כולל דיון בהסתייגויות.

גבי קרדוש: אני מבקש להוריד את עניין ה"מקשה אחת" ולקיים את הדיון על פי נוהל יגור, גם אם זה יקח יותר זמן.

אודי קינן: אנחנו שעה אחרי תחילת האסיפה. עוד לא דיברנו בהסתייגויות. הציבור היגורי מדיר רגליו מהאסיפות בגלל הטרחנות והבירוקרטיה בדיונים האלו. אנחנו רוצים שהתהליך יהיה קשוב וחברי, אבל שלא ייקח שנים רבות וארוכות כמו בקיבוצים אחרים.

הסתייגות 1: הקצאת דירה נוספת לזוגות גרושים

מוצעת באופן אונימי על ידי קבוצת חברים ביחס לזוגות שהתגרשו אחרי 1.5.2014. "הצעת הצוות, המבטיחה לבני הזוג שתי דירות, משוללת צדק חלוקתי, פרס למתגרשים על חשבון אותם שחיים יחד. ההצעה החלופית: הדירה השנייה של הגרושים תשוויד לקיבוץ, שיגבה על השימוש בה שכר דירה. ההסתייגות מוגשת בצורה אונימי, כדי לא לגרום סכסוכים ופגיעה אישית. ההגשה האונימי לא מקובלת ביגור, אבל אפשרית מבחינה משפטית.

שלמה מורן: מדובר בעניין ערכי, כלכלי וחברתי מורכב מאוד, והדרך לטפל בו היא דרך מנגנון איזונים.

עו"ד אריאל לווינגר (המלווה המשפטי של הצוות): הצעת הצוות גובשה אחרי הרבה דיונים והערות שקיבלנו. אין בעיה לחזור ולדון בה. נקבע גם מועד לדיונים עם הצוות. מי שהציע מוזמן לבוא ולהציג את עמדתו. כשגיבשנו את הצעת ההחלטה, ראינו את מרחק הזמן שעבר מאז 2014, חלק מהגרושים בנו משפחות חדשות. אין בנוסח המוצע קביעה לגבי המשמעות הכלכלית של ההחלטה, אלא נאמר שההתחשבות תיעשה בעתיד, אולי במסגרת האיזונים.

ביום ב', ל' בסיון תשפ"ג, 19.6.23

הבאנו לקבורה את חברנו

מיכאל ובר ז"ל

בית יגור אבל עם המשפחה

כיצד עוותה גישת "המיקשה האחת" באסיפה

או: מי נתן ל"ועדת האסיפה" סמכות לשלול את סמכויות האסיפה

על בסיס דברים באסיפה ב-14.6.23 (רשימה ראשונה)

אהוד ס"ט

1. מבוא

א. במסגרת סידרת האסיפות, שמטרתן להחליט על "סדר סימון הדירות" לשיוך הדירות ("השיוך") ביגור, נקבעה אסיפה ב-14.6.23, שיעודה לדיון בהסתייגויות הציבור להצעת צוות "השיוך" והוועד המנהל (להלן - "הצוות"). עם זאת, על פי הצעת הצוות, בתמיכה מלאה של ועדת האסיפה, לחברים שהעלו ההסתייגויות להצעה, לא ניתנה האפשרות להביאן להחלטה בקלפי, אם הן לא תתקבלנה על דעת הצוות.

זכות זו שמורה, על פי הצעתם, אך ורק לצוות, שיעלה את הצעתו לקלפי כמקשה אחת!

הצעת נוהל זו, סותרת באופן מובהק את כל הנהלים הרלוונטיים ביגור:

1. נוהל קבלת ההחלטות באסיפה, הנהוג ביגור בהצלחה מימים ימימה,
 2. "נוהל הצבעה בקלפי על החלטות אסיפה", שאושר באסיפה במאי 2019,
 3. "תקנון יגור", פרק ו' - "רשויות הקיבוץ, האסיפה הכללית".
- בכל הנהלים הללו, ההצעה המסכמת (הסופית) באה כמקשה אחת רק לאחר השלמת תהליך הדיונים וההחלטה על ההסתייגויות, ולא לפנייהם, כלומר - מראש!**

בכך, הצעה זו הופכת את עצמה לבלתי ראויה, ואולי אף - ללא חוקית!

ב. חשוב לציין כבר בתחילת הדברים, כי נושא זה הינו נושא עקרוני הנוגע לליבת הניהול הדמוקרטי של יגור, בדומה ובמקביל לזכויות היסודי על דמוקרטיה והפרדת רשויות המתנהל היום במדינה (יותר על כך - בהמשך), ואין כאן כל התייחסות לתוכן ההצעה עצמה, שיתכן שהיא טובה וחיובית.

ג. **ההסברים וההבהרות** שניתנו לצעד חריג זה על ידי יושב-ראש ועדת האסיפה (1.6.23) אינם מבהירים, לצערי, דבר. היפוכו של דבר: הם מערפלים את הדברים בכך שהם באים, בין היתר, בניגוד מפורש לסעיפים עליהם הוא מסתמך בהבהרות (ראו להלן).

והחשוב מכול: לטענה שם (א.2) כאילו "בסמכות ועד ההנהלה לקבוע שעל סדר היום יעמוד נושא שיובא לקלפי כמקשה אחת" - ללא הצבעה קודמת בקלפי על הסתייגויות, אין כל בסיס!

למען הדיוק הוועד המנהל, או כל גוף אחר ביגור, רשאי להציע זאת בהצעה לסדר באסיפה, אבל אין לו סמכות לכפות זאת על האסיפה.

הסעיף העקרוני הראשון ב"תקנון יגור", בפרק "האסיפה הכללית" (פרק ו', סעיף 86), אומר:

"האסיפה הכללית היא הרשות העליונה ("הריבונית") של הקיבוץ, והיא רשאית לדון בכל עניין שהוא בתחום מטרות הקיבוץ". כל זאת, כמובן, במסגרת החוק.

2. "נוהל הצבעה בקלפי על החלטות אסיפה" של יגור (אושר באסיפה במאי 2019)

בפרק "קבלת החלטות", בנוהל זה, נאמר:

"(1) על הצעת החלטה יחידה, יצביעו 'בעד' או 'נגד'..."

- (2) במקרה של הסתייגויות לנוהל/הצעה, יצביעו בשלב ראשון על כל הסתייגות 'בעד' או 'נגד', ואז (בסופו של התהליך - ולא בתחילתו!) על הנוהל כולו כמקשה אחת.
- (3) הצעות נגדיות. כאשר יש הצעות שונות באופן משמעותי, תיערך הצבעה 'בעד' כל הצעה, או 'נגד' כל ההצעות."

חשוב לציין כי על אף שיושב-ראש ועדת האסיפה מביא במפורש את הנוהל הזה במסגרת ההבהרות שלו, הוא ממאן, כאמור, להעמיד להצבעה בקלפי את ההסתייגויות שלא יאומצו על ידי הצוות! בצורה זו ועדת האסיפה פוגעת באופן חמור בסמכויות האסיפה לקבוע את נהליה, וכל זאת, עוד על ידי מי שאמור להיות אמון על שמירת סמכויות האסיפה ("הרשות המחוקקת") ועצמאותה, ביגור!

3. נוהל ההסתייגויות בכנסת, בישראל

א. בניגוד לנוהל שלעיל, היועץ המשפטי הנוכחי שלנו, עו"ד גיורא מיכאלי, כופר בכלל בקיום הסתייגויות במתכונת של "הנוהל" שלעיל. לדבריו:

"**המילה (מונח) 'הסתייגות'** אינה מתאימה. יותר מדויק להשתמש במושג **הצעה (שלמה) אחרת, או חלופה להצעת הצוות**" (ראו פרוטוקול האסיפה הנ"ל ביומן זה).

ב. יש בתפיסתו זו שתי בעיות מהותיות: האחת - בתחום ההיגיון הפנימי שלה, והשנייה - בתחום הקיום והתקיפות של נוהל ההסתייגויות בכללו.

לצערי, בשתי הבעיות הללו התזה שלו "לא מחזיקה מים".

- **בתחום ההיגיון הפנימי** - הוא מבטל לחלוטין את ההבחנה החשובה בין שינויים טכניים ונקודתיים בסעיפי ההצעה (סעיף 2 ב"נוהל הצבעה בקלפי", שלעיל), לבין "הצעות נגדיות שהן שונות באופן משמעותי" מההצעה המקורית (סעיף 3, שם).

- **בתחום הקיום והתקיפות** - אין לנו אלא להיתלות באילנות הגבוהים ביותר ולהסתמך על נוהל ההסתייגויות של ה"כנסת", האמורה להיות "האורים והתומים" של קבלת החלטות דמוקרטית בישראל.

(כמקשה אחת) של החוק, כפי שנתקבל בקריאה השנייה (כולל ההסתייגויות).

4. סיכום

א. מן הדברים שלעיל, עולה שנוהל הדיונים והחלטות באסיפה בנושא סדר סימון הדירות ב"שיוך", סותר את כל הנהלים הרלוונטיים ביגור, כולל - החלטות ונהלים שאושרו באסיפה ובתקנון יגור. מכאן, שנוהל זה אינו ראוי, ואולי אפילו לא חוקי, ויש לשנותו.

אם עולות באסיפה הצעות והסתייגויות קיצוניות ורגישות, יש דרכים אחרות לטפל בהן, מבלי לפגוע באופן שרירותי וגורף בזכות של חברים להביא הצעות והסתייגויות להחלטה בקלפי. זוהי משמעות הדמוקרטיה

ב. "נוהל ההצבעה בקלפי" של יגור, תואם לחלוטין את נוהל ההסתייגויות של הכנסת, וראוי להמשיך בו ככתבו וכלשונו. חשוב גם שוועדת האסיפה תקפיד לקיים את הדיונים בנושאים משמעותיים, במתכונת של קריאה ראשונה וקריאה שנייה (לפני ההצבעה בקלפי), כפי שעשתה ועדת האסיפה הקודמת.

ג. נראה לי שהעמדה הקיצונית של היועץ המשפטי הנוכחי שלנו בנושאי הצעות והסתייגויות באסיפה, השפיעו על החלטת ועדת האסיפה על הנוהל האחרון של האסיפות, ועל ההבהרות המוטעות של יושב-הראש שלה, בעניין. וחבל.

ד. ברשימה הבאה נעסוק יותר בתקנון יגור ובהשלכותיו לנוהל הנדון, וכן בנושאי דמוקרטיה והפרדת רשויות, הרלוונטיים ליגור.

שימו לב, בהמשך כאן, עד כמה "נוהל ההצבעה בקלפי" של יגור - כולל ההסתייגויות - תואם את "נוהל ההסתייגויות של הכנסת.

ג. באתר הכנסת בפרק "שלבי החקיקה" מופיע הנוהל הבא (בקיצורים הנדרשים):

"הקריאה הראשונה - הדיון בקריאה ראשונה בהצעת חוק ממשלתית נפתח בדברי הסבר של נציג הממשלה, ובמקרה של הצעת חוק פרטית (של אחד מחברי הכנסת) - בדברי ההסבר של חבר הכנסת המציע.

מליאת הכנסת דנה בהצעת החוק, ובסיום הדיון היא מחליטה אם להעבירה לוועדה מוועדות הכנסת, להכנתה לקריאה השנייה ולקריאה השלישית.

הקריאה השנייה - יושב-ראש הוועדה שהכינה את הצעת החוק, מציג את ההצעה בפני הכנסת, וחברי הכנסת והשרים שהכינו הסתייגויות, מנמקים אותן.

אחר כך מעמיד יושב הראש להצבעה את ההצעה.

הכנסת מצביעה קודם כל על ההסתייגויות:

1. אם לא התקבלה ההסתייגות - הכנסת מצביעה על הסעיף (בהצעה) בנוסח הוועדה.

2. אם נתקבלה ההסתייגות - הכנסת מצביעה על הסעיף (בהצעה) בנוסח ההסתייגות.

הקריאה השלישית (אצלנו - הקלפי) - הצבעה זו מתקיימת בדרך כלל מייד בתום ההצבעה על כל סעיפי הצעת החוק בקריאה השנייה.

בקריאה זו הכנסת מצביעה ללא דיון (נוסף) על הנוסח הסופי

התנצלות רוחלה סגל

בכתבה "ביקור בתערוכה", שנכתבה בעקבות פתיחה של תערוכת הצילומים של יוליה איריס, לצערי, שלחתי את הנוסח הראשון ללא הוספת התיקונים ששלחה לי יוליה.

אני מצטערת, מתנצלת ומעדכנת את הפרטים המוטעים, שהופיעו בכתבה:

1. שם משפחתה של ארבל הוא בן יעקב.

2. תרומתה של ארבל בן יעקב בתערוכה היתה בליווי, ייעוץ ועיצוב התערוכה, ולא כאוצרת.

3. הגיל הנכון של שרון, הבת הצעירה של יוליה, הוא 5.

מאחלת ליוליה שתמשיך לצלם מקרוב ומרחוק.

לשרון: גיל חמש זה יופי של גיל וזו עדיין רק התחלה. תהני מילדות מאושרת.

אני אוהב
אזכור
אזכור
אזכור

אני אוהב
אזכור
אזכור
אזכור

עזגד שלם - לזכרו

עזגד נולד ב-13.3.1944, בן לגולדה ואהרן, אח לאורי, יוחאי, שפרה ופועה.

ילדותו ונעוריו עברו עליו בחברת בני מחזור י"ז.

בשנת 1962 התגייס לצבא. במהלך שירותו בגולני, השתתף במלחמה על המים, שהייתה סדרת מאבקים על מקורות המים בצפון. ב-13.11.64 השתתף ונפצע בקרב, שהחל בתקרית על תל דן. בעקבות תפקודו בעת הקרב הוענק לו צל"ש.

לאחר שחרורו מצה"ל, יצא לבית גוברין במסגרת עזרה לישובים צעירים.

הוא חזר ליגור והשתלב בענף הכותנה. תחילה ביגור ובהמשך במועצת הכותנה ובמשרד החקלאות. המישים שנה עבד בשדות, ולפי דברי חבריו, מעולם לא התעייף מעבודתו. איש עבודה חרוץ ומסור. לעיתים עבד מחושך לחושך. הוא המשיך לעבוד בענף הכותנה גם לאחר צאתו לפנסיה.

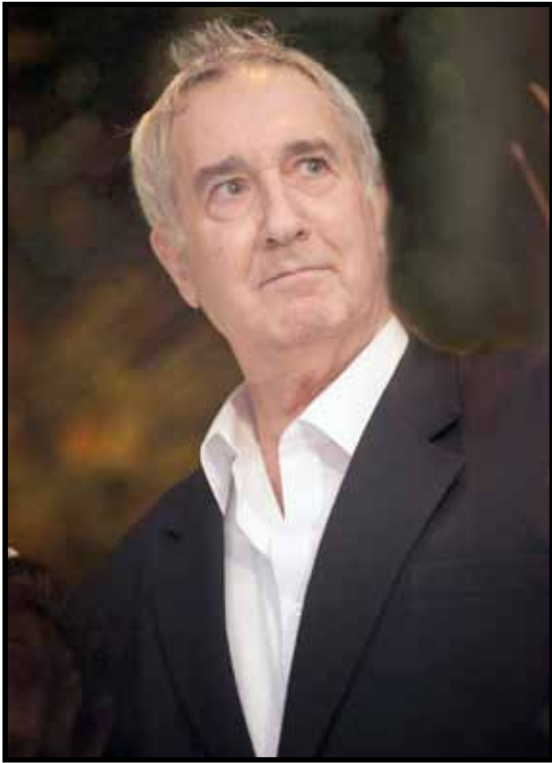
היה דמות מוכרת ומוערכת בעבודתו, ואף זכה בפרס על שם סם המבורג, פרס יוקרתי המוענק למגדלי כותנה מצטיינים ולמי שתרמו תרומה חשובה לענף הכותנה.

את השכלתו בתחום האנטומולוגיה רכש בפקולטה לחקלאות ברחובות. זה היה הבסיס לחמישים שנות עבודה בפיקוח וביקורת גידולים חקלאיים. את הידע שלו הרחיב מאוד מבחינה מקצועית בעבודה יומיומית, שהפכה לניסיון עשיר, כי באופיו היה אוטודידקט.

בשנת 1970 נשא את זהבה ויחד הקימו ביתם ביגור. בהמשך נולדו ארבעת ילדיהם: שירן, עטר, שקד ויערי.

שלוש היו אהבותיו של עזגד: המוסיקה הקלאסית, אליה נחשף בבית סבו, הטבע והפרחים, אותם למד והכיר מאחיו הגדולים ומהצילום.

כבר מצעירותו בלט באהבתו לטבע ולפרחי הבר בכלל. בגן הבוטני, שהוקם מאחרי הבריכה, היה הרוח החיה במציאה ובאיסוף של פרחים. בני משפחתו מעידים, שהיה מתרגש כל שנה למראה הוואדי הזורם, הפרחים על הכרמל, ובעיקר, פריחת השושן הצחור, החלמוניות בגליל ובגולן, אדמונית החורש ועוד. הוא הבחין בפרחים מיוחדים, בבעלי כנף ובעלי חיים, במקום שאף אחד לא חשב שהם קיימים. כך, באמצע המסלול בטיול בארה"ב חזרו זהבה והוא כעשרים קילומטרים לאחור, וגילו עולם של טבע יפהפה, אותו הוא הנציח במצלמתו.

הצילום היה חלק בלתי נפרד מאהבתו לטבע. בגיל 15 קיבל את מצלמתו הראשונה, ומאז ועד כמעט ליומו האחרון לא הפסיק לצלם ולתעד. אהבתו לטבע וליופי בלטה גם בצילומי שחור לבן, במצלמות הפשוטות ביותר, בהן השפעת הצלם היא המרכיב החשוב והעיקרי לאיכות התמונה. כישוריו בלטו כצלם בעל עין רגישה.

כחלק מאהבתו לטבע הרבה לטייל בארץ. בהשפעת אחיו הגדולים הצטרף לחוג סיור של התנועה. כאן נחשף גם לארכיאולוגיה ולהיסטוריה. ילדיו מספרים, שסתם ביקור בתל-אביב או בקניונים לא נחשב. כל שבת יצאו לטיולים, יחד איתו סימנו שבילים על הכרמל. היה לו עניין להנחיל את אהבת הארץ, את המוסיקה ואת הרצינות והנחישות לעבוד, גם כשקשה.

נכדיו היו בבת עינו ומקור לגאווה. בשבילם, גם כאשר היה מאוד עסוק, התייצב בכל שעה ומקום שנדרש.

בשנותיו האחרונות צילם ותיעד ביגור: חגים, בנייה חדשה, כריתת עצים ובעיקר ילדים, משפחות ואנשים. דווקא בשנים האלה הקשר שלו ליגור הלך והעמיק. הוא נגע בלבבות אנשים רבים ביגור ומחוצה לה.

הותיר אחריו את זהבה אשתו, ילדיו, כלות, שבעה נכדים ומשפחה רחבה אבלה.

יהי זכרו ברוך.

אבא שלי לא היה איש של אנשים
הוא היה איש של תמונות
וחלמוניות

ותמונות של חלמוניות
וגיאולוגיה, הוא היה קצת דינוזאור
ומוזיקה קלאסית שהכיר בה כל תו, עם הקפה השחור מהפינג'אן של שבת בבוקר, ממש לפני המערכונים של הגשש
שאותם ידע בעל פה, וגיוקים, כמו שקראנו לכל המזיקים בכותנה.

הוא היה איש של מצעד המרגנית ומה זה המוזיקה הזו שאתם שומעים, היא לא תישאר לנצח כמו סשה ארגוב או נעמי
שמר.

ואיש שלא אומרים לו ביי, אומרים לו להתראות ואל תגידי 'הלוי' כשאת עונה לטלפון, תגידי 'שלום'.
וחשוב שיהיה לך רשיון, כדי שתהי עצמאית, הכי חשוב להיות עצמאית, רק אל תפריעי בכביש לנהגים אחרים.
וכשהייתי חוזרת מתחרות שחייה, היה שואל - שוב נתנו לך מפתח לסגור את הבריכה?
והוא היה האיש שאני קוראת לו כשיש לי גיוק בבית, לא מבין למה אני נחרדת כל כך ומוציא אותנו בנחת החוצה, בלי
לפגוע בו

והוא היה איש של נכדים / והיה גאה בהם על כל צעד / ודאג להם כל כך / והסיע לכל מקום / ותלה / וסידר ושיפצר
/ והבטיח / וקיים
והוריש להם אהבה בלתי מוסברת לאיסוף גיאנק עתיק ולעוגיות ולכלבים ולשואבי אבק.

מלך שואבי האבק היה אבא שלי
ומלך השעונים

והמצלמות, וכמה שבתות בילינו בפיתוח פילמים בחדר חושך בשכונת הלול.
וכמה שבתות חרשנו את כל שבילי הכרמל, סימנו שבילים או סתם הלכנו לראות מה שלום בור הגיהנום, מלך הכרמל
היה אבא שלי, הכיר כל פרח ועץ וציפור.
ומלך קופסאות הלוף מהמילואים, מהן אכלנו שבועות אחרי שהיה חוזר, וטעם גן עדן כזה לא שוחזר מעולם.

ושוחט הפרות הקדושות מספר אחת היה אבא שלי:

יש מים במדינה ושלא יבלבלו לכם את המוח
ושוקולד זה לא משמין, זה בריא

ומותר להתקשר לאנשים גם בשישי בערב בקשר לעבודה, אם אתה בתפקיד - אתה תמיד בתפקיד!
ולמה מראים בחדשות את כל מה שצהל עושה, איפה בטחון שדה?

הכי חשוב ביטחון שדה.

הכי חשוב השדה.

והכי חשוב לדעת איזה קיבוץ מגדל פימה ואיזה אקלה ושעות של בניית טבלאות אקסל עם מספרים של זחל ורוד
שמצאנו בשדה, ותעבדי יותר לאט עם העכבר, אני לא מצליח לעקוב ככה. ואני קונה לך מחשב חדש, מחשבים זה העתיד.

הוא היה דוקטור לכותנה, ריפא שדות שלמים. זכוכית המגדלת שלו היתה הסטטוסקופ, והוא ידע לרפא כל מחלה שיש
ליהב הלבן ולהתאים את התרופה הנכונה. היו לו גם ידיים מרפאות ואם קיבלתי מכה ברגל או כאב לי הראש, הוא היה
שם את ידיו והכאב היה עובר. אני מצטערת שלא הצלחתי לעשות את זה בשבילו.

ואיש עקשן ונחוש אבא שלי

נאחז בחיים

נאחז במשפחה

נאחז בטבע ובמצלמה

רק להשאיר פה עוד קצת

וכמה סבל וכמה כאב לקח העוד קצת הזה

רק אדם שראה עין בעין חייל סורי בקרב של מי יוריד את מי, רק מי שנחש צפע הכיש אותו באמצע השדה, רק אחד כזה
יכול להיות חזק ולשרוד את הכאבים שאבא שלי שרד.

והכי חשוב -

אבא שלי היה האיש של אמא שלי.

אל תרגיזי את אמא, את שומעת?

תעשי מה שאמא אומרת

ותביאי קצת שוקולד, את יודעת איפה אמא החביאה אותו נכון?

ובכל אחד באוגוסט - לאמא יש יומולדת, מה קונים לה? חייבים להפתיע אותה הפעם. אמא שלי, שצריכה להדליק משואה על הטיפול באבא בעשר השנים האחרונות, שלא ויתרה, שהיתה בשבילו אם ואחות ורופאה והסגנית של אלוהים, וזאת שהיא בשבילנו הכל ושמרה עליו ועלינו. תודה אמא.

תודה אבא על כל מה שלמדת אותי, על המשפטים שלך שישארו לנצח, על התרבות, המוזיקה, האהבה לטבע, אהבת הידע והלמידה, על אהבת הארץ, על האהבה, על ערך המשפחה שהוא מעל כולם. על זה שהית גאה בי כל כך וגם אמרת לי את זה שניה לפני שעצמת עיניים, על שנתת לילדים שלי את כל כולך, שעזרת לי יחד עם אמא לגדל אותם בקיבוץ שלרגלי ההר הירוק תמיד שכל כך אהבת.

בחצי הקילומטר האחרון במרתון, כשכבר לא הרגשתי את הרגליים שלי, צעקתי בכל הכוח אבא, זה בשבילך! ומילות השיר הזה, שליוו אותי שם באוזניות, כנראה יליו אותי מעכשיו:

אולי אולי תבוא אלי / כמו גשם שירד עלי / ישטוף את כל העצב ממני / ואם אתה רחוק עכשיו / אני לא רוצה להיות לבד / אולי אתה זה כל מה שאין לי

אין לי אותך אבא, אבל יש לי אותך לתמיד.

עטר

אבא שלי - מילים שאמרת בהלוויה

אדם נאסף אל אתמולו אחרי שתם סבלו. נאסף אל אדמתו, אל מול הכרמל שלרגליו נולד ולרגליו נטמן. כל חייו בצילו ובקרבתו של הירוק תמיד ובקרבתה של אדמת העמק בה גדל וצמח.

כשאני מביט לאחור ואוסף זיכרונות כמו משחק זיכרון ופאזל, אני רואה את דמותך כמו שהיית בשבילי חמישים שנה ולא כמו השנתיים + האחרונות שהיו גיהנום עלי אדמות, כשרק אמא, שהיית לצידך בכל הזמן הזה, יכולה להעיד, וחביבה שהיא מלאך אנושי על פני האדמה יכולה לחתום על זה.

את המילים האלו כתבתי ומחקתי ושוב כתבתי, מחקתי וכתבתי בחצי השנה האחרונה, כי אתה אבא כמו עוף החול, כל פעם שהיה נדמה שהסוף הגיע, פרשת כנף ונאחזת בחיים. ואני, אני הסתכלתי מהצד ולא הבנתי איך אתה לא מוותר, משחרר את הנפש והגוף לעולם המנוחה. איך בכל פעם ממריא מחדש אל מרווח נשימה קצר של סבל נוראי ושוב שוקע אל תהומות הכאב.

אבא, לא יצליחו המילים להעביר את מה שהיית בשבילי גם בלי הרבה מילים שלא נאמרו ועברו לעיתים רק במבט, במשפט קצר, בצילום. בנסיעה בשטח. אני חושב שערכי היסוד שינקתי בבית של אמא ושלך הם בסיס היותי אני בבית ובעבודה, בסיס חיי.

מעטים ממי שהגיע לכבד אותך במסע האחרון יודע על הצלי"ש שקיבלת על חילוץ חבר תחת אש בקרב על המים במוצב בתל דן ומופיע באתר הגבורה, אם שואלים אותי מגיע לך עיטור העוז והגבורה גם יחד על התקופה האחרונה.

ענווה היתה ערך מוחשי ומרכזי בו התמדת ועליו שמרת, איש פשוט, ראוי. ידע בלתי נגמר בעולם החקלאי, בעולם הצמחים, בעולם ההדברה ובעולם המוסיקה הקלאסית, חובב טבע והיסטוריה ברמה הכי גבוהה שאני מכיר ובכלל איש של ספר, של אנשים, של משפחה, איש של תיעוד וצילום של הכל וכל הזמן.

אוהב לחלוק כל פיסת מידע על פרח, על מזיק, על מקומות בארץ, נטול אגו, אנשים מתקשרים לזהות פרח או לבקש עזרה במסלול טיול ואתה ישר מתייצב ועוזר. אם לא בטוח, בודק, חוקר, עד שאתה מגיע לתשובה המדויקת ביותר. בור סוד שאינו מאבד טיפה וגם הערך הזה נצרב בי לעולם.

אני זוכר במעומעם ודיברתי על זה לא מזמן עם אמא, כשנסענו אתה, אמא, עטר ואני בסיטוראן דשבו שהיית לך. נתקענו בתעלה בקישון. אמרת לנו לצאת וסחבת את הרכב לצד השני של התעלה, חיכת ואמרת יאללה תעלו נוסעים, איש חזק או כמו שליתן אמר לי ביום הזיכרון האחרון, אתה לוחץ יד חזק, אבל לא כמו אבא שהיה הכי חזק בכיתה, איש חזק שהתקופה האחרונה מחקה את יכולותיו לחלוטין.

אני זוכר גם את הפעם הראשונה שנהגתי. ילד בן 10. רנו 4, מס' 22-265-80, אנחנו בעבר הקישון, שדה כותנה, בודק מלכודות של פרודניה וזחל ורוד, ואתה מרים את הקשר הידני אל הקשר ברכב ואומר לי: שישי אני בצד השני של החלקה תבוא לשם. אני שואל אותך לאן זה שם, ואתה עונה בסוף החלקה. אלוהים יודע איך הגעתי בלי להיכנס לתעלה בקישון ובלי לספר לאמא.

אמרת לי פעם, שישי תעשה את מה שאתה בוחר בצורה הטובה ביותר שאתה יכול או שלא תעשה בכלל, אל תחפץ. תהיה ראוי למקצוע שבחרת. תהיה ראוי לאנשים שבחרים בך. הקשבתי היטב, ואני מנסה לעשות זאת בכל יום אבא. בכל יום להיות ראוי לאלו שבחרים בי.

כבר לא זוכר מתי נתת לי את המצלמה הראשונה שלי או שלקחתי לטיולים שלי את מצלמת הניקון שלך בחרדת קודש, רק שברור לי שהחיידיק הזה של אהבת הצילום עבר היטב בגנים. כמה הייתי גאה לשלוח לך תמונות ואחרי ביקורת עבודות קפדנית, נתת מחמאות על תמונה אחת או שתיים וידעתי שהצלחתי.

בחפיסת קלפי השיח והטיפול שהוצאתי בשנה האחרונה הקדשתי לך קלף שצילמתי אותך ביום שלקחתי אותך לכרמל לפני כמה שנים. היה לך קשה ללכת והיית עם מקל ההליכה, אך זה היה יום מופלא של שיטוט של שנינו, של צילום ושל מילים שנאמרו בשקט.

כל מי שהכיר אותך העריך את המקצועיות שלך, את הדקדקנות, את היושרה המקצועית לצד השאיפה למצוינות ואת ערך הדיוק והזמן וגם את זה אני לוקח איתי לדרך כמסר שנתת לי בתחילת דרכי.

היית איש רגיש מאוד, שמי שהיה קרוב הרגיש את זה היטב. אוהב שירה וספר, כל שבת הגשש היה ברקע או שירי ארץ ישראל שהולכים איתי ואיתנו עד היום.

אבא, באמת שיש לי הרבה מה להגיד, אך לא יודע ממש איך לומר או לכתוב אותן ואולי גם זה יגיע. אני מבטיח לך שנשמור על אמא. נעטוף אותה ונחבק אותה אלינו.

הורשת לנו מורשת מכובדת ובעיקר גאווה על היותנו הילדים שלך. כן, אני גאה להיות הילד שלך. גאה על הדרך שלך ושל אמא. גאה על ערכי הדרך שהשרשתם בנו. תמו חיים שלמים באדמת יגור ואני בוכה!
רות סוף, אומר האיש מהכרמל!

שירן

לאבא

עכשיו שקט. נגמר הכאב, תמו להם חיים באדמה הזו, בה נולדת, גדלת ואהבת כל חיידך. הקיבוץ והשדה תמיד היו לך כעוגן. כבית, שאין עליו עוררין ולא שואלים לגביו שאלות. היית אדם ישר. ערכי מאוד. מסתפק במועט. אוהב אדמה וטבע. איש עבודה.

עולמך היה רצוף בהסתכלות תמידית על הפרטים הקטנים בטבע, בעבודה ובשעות הפנאי. כשלא עבדת, היית שותף לטיולים מכל הסוגים והמינים, כולם משלבים הליכה, לעיתים קשה, לימוד מתמיד של הטבע, ובעיקר חיבור לאנשים שמצאו בטבע את ביתם השני, בדיוק כמוך, והיו צמאים לידע וליופי נסתר.

תמיד חמוש במצלמה רצינית, היית מגלה עוד מקום קסום שיש להגיע אליו מייד, כי צומח בו משהו שעוד לא ראית מזווית מסוימת של אור שנכנס לעדשה. הייתה לך עין נדירה, ממש, ליופי ודקויות בטבע, שאדם כלל לא מבחין בהם. לא אגזים ואומר כי בעיניי, היית צלם הטבע, החובבן, המקצוען ביותר שהכרתי.

בעבודה, ובמשך שנים רבות, מטרתך הייתה אחת: להגן על הצמח הלבן מפני אויבים קטנים מסוגים שונים, שבמידה והיה ניתן לראותם שלא באמצעות זכוכית מגדלת, היית מייד מרים כמה טלפונים למי שצריך, כדי שיעשה מה שצריך, ומתקשה להירדם.

הכותנה הלבנה בתוך שדה נקי ממזיקים הייתה פונקציות המטרה, וכל השאר זניח. למדת, חקרת, הדרכת, שמחת, שקעת בבוץ, חילקת הוראות, עלית על הקטפות, הכול כשר למען המטרה: פלא לבן פרוש עד האופק, עם בוא החגים וקצת לפני הגשם.

שנים של ניסיון, היכרות עמוקה של השטח ברזולוציה של רטיבות ומליחות הקרקע בדונם ספציפי בחלקה, היסטוריית מזיקים לשורת כותנה מתועדת במחברת עבה עם כתב שברור רק לך, ויכולת נדירה להגיע לצמח ולהצילו מרע בתיזמון מושלם. כאביר ומגן הממלכה הלבנה.

כשסיימת לעבוד, פונקציות המטרה נעלמה, ואיתה באה גם ההרעה במצבך הבריאותי. אני מודה, לא הצלחנו באופן מלא לעזור לך במניעת ההידרדרות הבריאותית הקשה, ולשרוד את התופת שהיית שרוי בה בשנים האחרונות.

קליפתך הייתה קשה. רך ואוהב היית מבפנים. אהבת את אמא ואותנו הילדים והנכדים עד אין סוף, בלי לדרוש כלום בחזרה.

נוח בשלום אבא, אוהבים, נתגעגע ונזכור אותך תמיד.

שקד

תודה שהיית אבא שלי / היית הכי טוב בעולם.
 הגוף שלך חוזר אל האדמה שבה נולד / אל ההר שכל כך אהבת.
 כל כך הרבה פרפרים באו ללוות אותך בזריחה, / סוף המסע התחיל באור ובמעוף. / פרשת כנפיים לשיר עם מלאכים
 אתה כבר יודע את כל הקולות / וגם לימדת אותי.
 זכיתי בך אבא. / אתה תבוא אליי ברוח, / זו שביקשת שאביא לך כשנפרדנו, / וקולך היה ברור ומוריש חיים / ויצירה.
 אתה תבוא לי בפרחים ובעצים, בשדות הזהב הלבן / בצילו של שופן, בתשיעית של בטהובן, בקומו תועי מדבר.
 בציפורים מעל הוואדי / בסוסים שהלכנו לפגוש / בלווייתנים של החלומות, / בים של יפו.
 אתה תבוא ביופי שאראה / באמת שאדבר / כי אמת דיברת, ויופי ראית / והיית - הטבע, האדם, ואיתו.
 תודה על הזמן כאן איתך / תודה שהיית כאן אבא שלי / הלב שלי ימשיך לאהוב אותך לנצח / אבא גיבור / אתה חופשי עכשיו
 תהא נשמתך צרורה בצרור החיים
 ז"ה טס.

יערי

סבא שלי,

אני לא אדבר עכשיו הרבה יותר מדי. רק רציתי להגיד שזכיתי לסבא כמוד. סבא שלימד אותי מה משמעות הצמח ומה משמעות הצילום. שלא משנה מה, השיער תמיד צריך להיות מסודר. או שהקלנועית יכולה לשמש כגיפ. בתחילת המחלה שלך, אני זוכר שקיבלתי משימה בשנת שירות לקחת בן משפחה ולעשות איתו טיול ומיד בחרתי בך. אמרתי לך שנוסעים לתבור. וכשהגענו, הפלא ופלא, בכל התבור פרחו אינספור סתווניות, כרכומים, נרקיסים ורקפות. באמת לא ידעתי שבזמן הזה יהיה שם כל כך מיוחד ופורח. סבא - התלהבת ולא הפסקנו ללכת ולצלם פרחים.

אתה היית הבן אדם שהכי דאגתי לו בלי לחשוב על זה. בשנים האחרונות הקפדתי להגיע לפחות פעם אחת בסופ"ש אליך הביתה. כמובן גם בשביל סבתא הפולניה, שלא תדאג חס וחלילה אם אני בסדר, וגם בשבילך. כדי להגיע ולראות אותך יושב ליד המחשב ומעצב תמונות של פרחים או ציפורים, או פשוט לאכול ארוחת צהרים שהבאתי מחד"א בקיבוץ, כי אתם פה, אז אני אוכל איתכם, זה ברור. או... לחכות לרגע במשמרת במשתלה שאתה מגיע עם הקלנועית שלך לכל פינה ופינה במקום הצפוף הזה ואומר שלום לכולם ומצלם את הצמחים ואומר לי, כמובן, שלום ויושב לכמה דקות. או לסדר לך את השיער, כי השוונצים שלך מביכים ואתה צוחק לי בפנים כי אני מרוכז ומוציא לשון.
 מה שעשה לי הכי טוב על הלב זה שמאז שחלית והיית במיטה שלך, הייתי מצליח לשכנע אותך לחייך. לא משנה מה - לחייך. העיקר שיראו את החיוך הגדול והיפה שלך.
 אני אוהב אותך, סבא.

דר

סבא שלי,

האהוב, הגיבור, החכם, המצחיק, היפה, הרגיש.
 לפני כמה ימים סבתא אמרה לי שאני הנכדה הכי מפונקת, כששאלתי למה, אמרה שזה באשמתך. פינקת אותי יותר מאת כולם. התייחסת אליי כאילו אני הילדה החמישית שלך.
 היו לך שלושה כללים איתי -

הראשון, אסור לתת לך נשיקה אחת בלחי, רק שתיים (במקרה הטוב. לפעמים היית ממשיך לסובב את הראש עד שמישהו מאיתנו היה אומר די). הקפדת על זה עד היום שנפרדתי ממך.
 השני, יותר בשבילך מאשר בשבילי, שתמיד היית מגולח, ותמיד אמרת לי "או הנה, התגלחת בשבילך" והיית מפנה את הלחי לנשיקה.

השלישי, כל פעם שאני מחוץ לבית אני צריכה להתקשר ולהגיד לך איך אני חוזרת הביתה. מיום הגיוס שלי ועד יום השחרור, ובכל יום שידעת שאני מחוץ לבית, התקשרת אליי ושאלת מתי לבוא לקחת אותי, והכי חשוב, אם ראיתי את הפריחה או הצמח או השדה ליד איפה שהיית.

הפכתי אותך לסבא ואתה הפכת אותי לנכדה הכי אהובה בעולם. הייתי רק צריכה להתחיל משפט כדי שתשאל אותי מה לעשות, תמיד היית שם לכל דבר, בכל שעה ובכל יום.

כשאמרתי לך שהחלטתי לפרוש מהלימודים בתל אביב ואני רוצה ללמוד הוראה, היית מאושפז. אמרת לי "את חכמה, את תמיד יודעת מה טוב לך. תלכי בדרך של סבתא ואמא, ותלכי ללמוד איפה שיש הרבה עצים".

האהבה שלך לטבע ובוטניקה הייתה משהו שאי אפשר לתאר במילים. את האהבה שלך לצילום הורשת לי, ולמרות שלפעמים הייתי קצת מתעצבנת שאתה מתעד כל דבר, היום אני כבר מבינה למה ומקפידה בעצמי לעשות את אותו הדבר.

בכמה הימים האחרונים סובבים אותי פרפרים צהובים. צהובים כמו החלמוניות שכל כך אהבת. ואני בטוחה שאתה מסתכל עליי ותשמור עליי לאורך כל הדרך.

אני שמחה שמצאת את השקט והשלווה שכל כך מגיעים לך אחרי התקופה הזו.
 השארת בי חותם שלא יעלם לעולם. השארת אותי בכל הסובבים אותך.

אני אוהבת אותך, גם אם לא אמרתי את זה מספיק.

צוף

ויהי בנסוע הארון

גדי רביב

מי שהתחיל את האירוע היה יהודה פז, ששמע על המבצע של רשות העתיקות, וזכר בארון הקבורה השוכב אצלו באטלייה, שעבר אליו בירושה מקנטור ז"ל. יהודה הודיע לאודי קינן שהתקשר לרשות העתיקות, שהתקשרו לרדיו ולטלוויזיה.

יורם ברנע ראה את השידור, והתקשר אלי, ואני קיבלתי אישור מאודי. התקשרתי לצילה פז. צילה הציעה לשאול את יוחאי שזוכר הכול. יוחאי אמר לי שהוא לא זוכר, והציע לי לפנות ליגאל טפר. התייצבתי אצל יגאל בסלון, והוא סיפר לי שהדברים ידועים ושפורסם מאמר ביומן! פניתי לנטע בארכיון, שמצאה את המאמר, שלא פורסם ביומן אלא נשמר בארכיון, כמאמר נפרד ב"הוצאה פנימית" על ידי יגאל טפר ב-1988.

המאמר, שנשא את הכותרת "גלגולו של ארון", אכן תיעד את קיומו של הארון באטלייה מאז קודמו של קנטור, ערי גלס (!). הארון נשמר שם מאז שנות השלושים כספסל מכוסה בקרש עץ.

בעקבות עבודות צביעה שנעשו במקום לרגל שנת החמישים ליגור, עלה יורם גל, בנו של ערי גלס, לראות את המקום, הזיז את כיסוי העץ, נזכר בארון קבורה עתיק, וכנראה דיווח ליגאל טפר. יורם זכר שהארון הגיע מגילמי לפני מלחמת העולם השנייה, כתב יגאל.

מהאוניברסיטה העברית שחקר ארבעה (!) ארונות שנמצאו במחצבה בנשר(!), שניים מחרס ושניים מנחושת.

יגאל ברשימתו מציין, שבתקופת פרסום הרשימה (1988), עוד היו חברים ביגור שזכרו כיצד הובא הארון ליגור. מחקרו של מיכאל אבי יונה תיארך את הארון לתקופת המשנה והתלמוד (מאות 2-4 אחרי הספירה), והסביר את הבעיה ההלכתית בקבורה בחרס, שלהבדיל מאבן או נחושת מקבל טומאה. עם זאת, חלק מהארונות ששרדו

כאן המקום לציין שארון קבורה מחרס בגודל אדם (192 ס"מ אורך, 57 ס"מ רוחב), להבדיל מגלוסקמאות לקבורה משנית, שאינן בגודל אדם אלא קטנות יותר, במיוחד כזה שנשמר בשלמותו, אינו דבר שכיח, ומעורר עניין מיוחד, וזה אכן הוביל לכתיבת מאמר מחקרי על "הארון מיגור" כבר בשנת 1935! קיומו של המאמר נמסר ליגאל על ידי ארכיאולוג חבר קיבוץ עין חרוד איחוד בשם יעקב ינאי. יגאל פנה לעזרתו של יובל שחר למצוא את המאמר שפורסם על ידי פרופ' מיכאל אבי יונה

נמצאו דווקא בישובים יהודיים, דבר שהעלה תמיהות במחקר.

בסיום מאמרו כתב יגאל "לא נותר לנו אלא לחפש דרך להוריד את הארון ממקומו העכשווי ולהציגו בדרך נאותה לפני הציבור. נדווח עליו גם לאנשי אגף העתיקות. כדי שהם יקבעו מה יעשה בארון זה, מעתה ואילך".

בטוח שאם כך היה קורה, לא היה איש זוכר, שפעם היה פה ארון קבורה מסתורי מחרס. וכך, בזכות השכחה, ובזכות האטלייה שנשמר, ובזכות יגאל שחקר וכתב וזכר את הרשימה שכתב, זכינו לכותרת ועניין חיובי ביגור מצד הקהל והתקשורת, ולמדנו פרור היסטוריה וארכיאולוגיה, של יגור ושל ארץ ישראל.

השאלות שלא נמצאו להן מענה הן: מי היו אלו שטרחו להביא את

הארון ליגור ומדוע, ומה עלה בגורלם של שלושת הארונות האחרונים שנמצאו במחצבת נשר.

לאחר מספר ימים הגיעה משאית עם מנוף גדול, הורידה את הארון והעבירה אותו לרשות העתיקות. יהודה פז קיבל תעודת הערכה מרשות העתיקות.

כיתת לוטם למצודות

**כיתת לוטם מזמינה את הציבור
למסיבת בר המצווה
ביום רביעי 5.7
19:15 - קפה ועוגה ברחבת המועדון
20:00 - מופע: "תנו לצעוק בשקט" בחדה"א**